

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at etablere en sprogjeneste. Sprogtjenesten skal bestå af et antal sprogkonsulenter, der skal monitorere brugen af det grønlandske sprog samt udbyde rådgivning og undervisning i brugen af grønlandsk i medierne.

(Medlem af Inatsisartut, Mimi Karlsen, Inuit Ataqatigiit)

Inuit Ataqatigiit takker Mimi Karlsen fra Inuit Ataqatigiit for ovennævnte forslag og har følgende bemærkninger til forslaget.

Blandt verdens omkring 7 milliarder mennesker er der i hele verden omkring 6 – 7000 sprog der benyttes.

Sprogforskere forudsiger, at der i takt med den øgede globalisering, om 100 år så vil omkring halvdelen af de 7000 sprog her i verden ikke længere benyttes. Forstået på den måde, at de vil gå tabt.

Vi kan som eksempel blot tage, at da den sidste af de indianere der kalder sig sioux, Red Thunder Cloud, døde i 1996, så siges det at sioux sprog gik tabt og blot er til blevet historie. Sprog og kultur der var ganske udbredt i de sidste 200-300 år og som strakte sig fra det nordlige Canada til det frodige Mississippi i syd og som havde været vigtig blev tabt i forbindelse med Red Thunder Clouds død og dermed gik tabt.

Det er ikke kun disse: vi ved også at der blandt vore frænder findes sproglige problemer, hvor vi hører at flere og flere unge ikke kan tale deres eget sprog, og at antallet af unge som ikke kan snakke sammen med deres ældre vokser i antal. Man frygter sågar at når de nuværende ældre dør, så vil sprog og kultur blive tabt og kun vil være en historie. Ligesom det skete blandt Sioux'erne.

Hvis vi skal se på os selv, så ved vi, at hvad der skete i 1960'erne og 70'erne; vi blev forsøgt fordansket og man forsøgte at udrydde sproget. Takket være en stor og langvarig indsats fra vore forfædre, indførtes hjemmestyre i 1979, og som følge heraf grundlagde man en bevarende indsats af vores sprog og kultur.

Hvem hvad er status efter 38 år? Hvordan kører vi? Hvor er vi henne og hvor langt er vi nået? Hvordan benyttes sproget her i landet i dag? Går det godt? Står det grelt til? Benyttes det forsvarligt?

Kort sagt kan vi sige, at vores sprog og kultur kører godt og forsvarligt uden for Nuuk men hvis man skal tænke på Nuuk by, så kan man måske betegne at det kører knap så godt der. Ikke kun i selve Nuuk by, men også i medierne samt blandt de mange unge synes det, at benyttelsen af sproget bliver ringere.

Medierne skal være eksempler til efterfølgelse fordi de har en vigtig position i samfundet. Derfor står mediernes brug af sproget i en vigtig position. Vi kan tage vores naboer islænderne som et eksempel: I radio og tv-stationen RÚV (som har samme position som vores KNR) har man indført sprogpolitik, hvor man i den forbindelse har ansat 3 højtuddannede sprogkyndige.

Disse personer er sprogkonsulenter for journalister, som kører kurser og rådgivning, korrektioner, som kører sprogdebatter, nogle gange i højtidelig tone, andre gange i mere løssluppen tone som nærmere kan betegnes som underholdning. Men der er et vigtigt mål; at det islandske sprog skal bruges korrekt, at sproget skal forbedres og styrkes.

Derfor er Inuit Ataqatigiit enige i Mimi Karlsens ytring om at vi her i landet kan lære af sådan et tiltag.

Vi har et sprogsekretariat her i landet. Vi skal i samarbejde med sprogsekretariatet stifte en rådgivende organ for sproget. En del af sekretariatet kan arbejde med kurser, rådgivning, korrektioner, sprogdebatter og styrkende tiltag.

Med disse bemærkninger støtter Inuit Ataqatigiit Mimi Karlsens forslag og henviser det til behandling i relevant udvalg.

Tak

Peter Olsen